

УКРАЇНА
ВИСОЧАНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
LX сесія VIII скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від 7 листопада 2025 року

селище Високий

Про затвердження Програми поводження з твердими побутовими відходами на території Височанської селищної територіальної громади на 2026 рік

Відповідно підпункту 22 частини 1 статті 26, пункту 3 частини 4 статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 21 Закону України «Про управління відходами», враховуючи висновки постійної комісії з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, цивільного захисту та постійної комісії з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій, підприємництва та міжнародного співробітництва, селищна рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму поводження з твердими побутовими відходами на території Височанської селищної територіальної громади на 2026 рік (далі - Програма) (додається).
2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, цивільного захисту та постійну комісію з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій, підприємництва та міжнародного співробітництва.

Селищний голова

Олександр МОРОЗ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення LX сесії Височанської
селищної ради VIII скликання
від 7 листопада 2025 року

**Програма
поводження з твердими побутовими відходами
на території Височанської селищної
територіальної громади
на 2026 рік**

2025 рік

1. Необхідність і стисле обґрунтування доцільності розроблення Програми

На сьогоднішній день діяльність житлово-комунального господарства громади у сфері поводження з твердими побутовими відходами характеризується збільшенням рівня забруднення навколишнього природного середовища, а також значними втратами ресурсів.

Проблема екологічної небезпеки через накопичення твердих побутових відходів гостро стоїть перед населеними пунктами селищної ради, як, до речі, і перед всією Україною. Це стосується усіх стадій поводження з ТПВ, починаючи з їх збирання і транспортування і закінчуючи ліквідацією або захороненням. Існуюча система обліку та контролю за утворенням та розміщенням ТПВ не дозволяє внаслідок своєї децентралізації одержати достовірну інформацію про фактичні обсяги накопичення твердих побутових відходів як в цілому по громаді, так і по окремим населеним пунктам, а також виключити випадки їх несанкціонованого розміщення.

Проблему ТПВ на території громади можна вирішити в рамках Програми поводження з твердими побутовими відходами, яка дозволить об'єднати та скоординувати зусилля місцевої влади, природоохоронних організацій, підприємств, наукових установ, засобів масової інформації, мешканок та мешканців громади, громадських організацій на місцевому рівню.

В ході реалізації Програми поводження з твердими побутовими відходами необхідно проводити роботу з наступними цільовими групами, що є джерелами ТПВ в громаді:

- мешканками та мешканцями населених пунктів, що проживають у громаді;
- підприємствами, в процесі діяльності яких утворюються побутові та прирівняні до них промислові відходи III та IV класів небезпеки.

Ця Програма є одним з напрямків реалізації політики Височанської селищної ради у сфері оздоровлення навколишнього природного середовища. Для досягнення мети необхідно максимально використати як бюджетні, так і позабюджетні кошти, залучаючи до вирішення проблем юридичних та фізичних осіб, враховуючи при цьому соціальні та економічні умови, що склалися на сьогодні в громаді. Реалізація Програми потребує узгодженості дій ради, підприємств та населення, що є необхідною умовою вирішення проблем поводження з твердими побутовими відходами у громаді.

Програма розроблена відповідно до чинного природоохоронного законодавства України:

- Законів України «Про управління відходами», «Про охорону навколишнього природного середовища»;

- Постанова Кабінету Міністрів України № 1147 від 17.09.1996 року «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ).

Сфера дії Програми - збирання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів та прирівняних до них промислових відходів (III-IV класів небезпеки), а також небезпечних відходів, що входять до складу твердих побутових відходів.

Особливості поводження з такими видами відходів, як забруднювачі атмосферного повітря, стічні води підприємств, радіоактивні відходи, промислові відходи (крім прирівняних до побутових), відходи, що створюються при розробці надр, та інші - визначаються відповідними нормативними актами і не відносяться до сфери дії Програми.

2. Основна мета Програми і термін її реалізації

Основною метою Програми є подальший розвиток системи санітарного очищення всієї території громади, забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження і видалення ТПВ, зведення до мінімуму утворення відходів, зниження (до повної ліквідації) шкідливого впливу місць захоронення ТПВ на навколишнє природне середовище і перетворення Височанської громади в екологічно чистий регіон, що відповідає сучасному європейському рівню.

3. Характеристика стану проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Височанська громада займає вигідне економічно-географічне положення і входить до складу приміської зони м. Харків.

Населення складає близько 30 тис. осіб зареєстрованих на території громади, (та внутрішньо переміщених осіб близько 18 тис.)

Житловий фонд налічує 56 житлових багатоквартирних будинків.

Норми накопичення ТПВ відповідно до вимог чинного законодавства повинні бути затверджені на сесії селищної ради та складатимуть:

- в багатоповерхових житлових будинках різного рівня благоустрою –2.16 м³ на рік на 1 людину;
- в житлових будинках приватного сектору –2,28 м³ на рік на 1 людину.

Послуги з вивезення ТПВ в громаді населенню надають 3 підприємства. Вивіз ТПВ здійснюється на – Дергачівський полігон.

В результаті незначна частина ТПВ утилізується самими мешканцями та мешканцями, значна - викидається на стихійні звалища.

Для утилізації ТПВ працює один полігон, розташований на території Дергачівської міської ради за межами населеного пункту в балці Криський Яр на відстані 900 м від меж міста Дергачі.

Несанкціоноване складування сміття спостерігається на території всіх населених пунктів громади, щорічно витрачаються значні бюджетні кошти на ліквідацію цих звалищ, але кількість їх не зменшується.

Нині фінансування сфери поводження з твердими побутовими відходами проводиться шляхом оплати населенням та юридичними особами послуг із збирання, вивезення та захоронення ТПВ, а також виділення бюджетних коштів, передбачених на проведення заходів з поводження з ТПВ з місцевого фонду охорони навколишнього природного середовища.

Необхідно зазначити, що рівень оплати населенням за послуги із санітарної очистки дуже низький. Практично в усіх населених пунктах громади сфера санітарної очистки є дотаційною. Таким чином, обсяги робіт зі збирання, вивезення та знешкодження ТПВ залежать від коштів, що можуть виділити місцевий бюджет. Але це не “вихід”.

Тож, сьогоднішній стан у сфері поводження з твердими побутовими відходами характеризується:

- досить низьким рівнем охоплення населення наданням послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів, що призводить до виникнення несанкціонованих звалищ;
- відсутністю єдиного централізованого обліку обсягів утворення твердих побутових відходів;
- незадовільним рівнем обладнання підприємств сучасною сміттєзбиральною технікою, високим ступенем зносу існуючого парку сміттєвозів.
- значною кількістю несанкціонованих звалищ по всій території громади;

- незадовільним економічним станом комунальних підприємств.

4. Основні (пріоритетні) напрями дій для досягнення кінцевої мети

Основними (пріоритетними) напрямками дій для досягнення кінцевої мети Програми є:

1. Сповільнення темпів погіршення стану навколишнього природного середовища від техногенного впливу твердих побутових відходів і забезпечення передумови для активізації природоохоронної діяльності.
2. Розроблення і реалізація політики у сфері поводження з твердими побутовими відходами шляхом створення організаційних, нормативно-правових та інформаційних передумов.
3. Удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами на всіх рівнях.
4. Концентрація фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів для вирішення проблеми поводження з твердими побутовими відходами.
5. Удосконалення нормативної та технологічної бази для реалізації єдиної політики в сфері поводження з твердими побутовими відходами.
6. Інтеграція виробничого та наукового потенціалу для вирішення проблем поводження з твердими побутовими відходами.
7. Організація та забезпечення науково-дослідних та проектних розробок, спрямованих на створення та впровадження ефективних засобів та методів переробки, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів.
8. Проведення комплексу заходів із залученням коштів усіх зацікавлених суб'єктів господарювання щодо удосконалення системи моніторингу твердих побутових відходів, інформаційного та кадрового його забезпечення та створення єдиного банку (екологічної інформації) твердих побутових відходів.
9. Екологічне виховання населення щодо цивілізованого поводження з твердими побутовими відходами.

5. Етапи реалізації і терміни виконання завдань

З метою найшвидшого оздоровлення навколишнього природного середовища та збільшення ефективності збирання, вивезення, переробки, утилізації та захоронення твердих побутових відходів, реалізовувати 1 етап Програми передбачається протягом 1 року.

Визначені Програмою заходи є найбільш ефективними для досягнення екологічних, соціальних та економічних результатів. Для їх реалізації необхідна концентрація фінансових, матеріальних та інших ресурсів, а також організаційна підтримка обласних органів державного управління.

6. Заходи реалізації Програми

Програмні заходи сформовано на підставі пропозицій Департаменту житлово-комунального господарства та розвитку інфраструктури Харківської облдержадміністрації.

Комплекс заходів Програми включає:

1. Впровадження дворівневої моделі вивозу і сортування ТПВ .

Метою пілотного проекту є поліпшення ситуації з вивозу і сортування ТПВ у громаді шляхом створення дворівневої моделі їх вивозу і сортування.

Завдання, зумовлені метою пілотного проекту, наступні:

- 1) оформлення земельної ділянки цільового призначення колишнього

звалища ТПВ, розташованого на території Височанської селищної ради (основною причиною відсутності державних актів на земельні ділянки під зазначені цілі є складність їх отримання, без належного оформлення документації станція не зможе прозоро і дієво функціонувати);

2) рекультивация земельної ділянки колишнього звалища ТПВ (рекультивация земельної ділянки полягає у прибиранні її території від існуючих відходів та відповідному благоустрою для подальшого її цільового призначення);

3) купівля і запуск обладнання з переробки і сортування ТПВ з одночасним затвердженням тарифів на його послуги (є логічним кінцевим етапом введення в дію зазначеного проекту, має на меті запуск виробничого процесу з переробки і сортування відходів, не потребує будівництва – вводиться в дію не як будівля, а як устаткування; на цьому етапі є важливим правильний обрахунок тарифікації).

Зазначені три завдання є триадою пілотного проекту «Впровадження дворівневої моделі вивозу і сортування ТПВ у Височанській громаді Харківської області», яка здатна як досягти поставленої мети, так і отримати додаткові ефекти на кшталт роздільного сортування і зменшення тарифів за рахунок поступового збільшення масштабів виробництва і продажу так званих «суспільно корисних» ТПВ.

Запущений за допомогою реалізації проекту подальший виробничий процес проходитиме за схемою: вивіз на станцію - сортування – подальша утилізація зі станції.

Традиційні способи поводження з побутовими відходами себе вичерпують, як через свою технічну недосконалість з погляду забезпечення нейтралізації їх негативного впливу на навколишнє природне середовище, так і через економічну неефективність громіздких технічних рішень. Ключем розв'язання проблеми поводження з ТПВ є еволюційна зміна суспільного ставлення до відходів, як до об'єкта ресурс оцінного господарювання, а не як до сміття. Складові побутових відходів у своїй абсолютній більшості є комерційним продуктом, додатковим ресурсним потенціалом суспільного господарства.

Але найголовніше завдання це переконати населення щодо своєчасної оплати за вивіз ТПВ.

2. Придбання контейнерів для збору та видалення ТПВ для населення.

Оскільки вивіз ТПВ з приватного сектору здійснюється в-основному подвірним способом, наявна кількість контейнерів для збору та складування ТПВ в повній мірі забезпечує потреби багатоповерхового житлового фонду. Враховуючи потребу приватного сектору, а також потребу в оновленні існуючого обладнання, за умов повної реалізації Програми за рахунок коштів бюджету планується придбати контейнерів на суму 360 тис. грн.

3. Придбання сміттєвозів для обслуговування населення .

Враховуючи кількісну та якісну характеристику автопарку сміттєвозів, що працюють, особливо актуальним є завдання з поповнення та оновлення автопарку сміттєвозів комунальної власності. За поточний рік планується придбати 1 сміттєвоз.

4. Розробка схем санітарного очищення населених пунктів району.

Розроблення схем санітарного очищення населених пунктів відповідно до вимог законодавства забезпечить перспективне планування заходів у сферах поводження з побутовими відходами і благоустрою територій населених пунктів із створенням умов для раціонального використання всіх видів ресурсів, забезпеченням безпеки життя та здоров'я людей, тварин, охорони рослин, а також

майна та довкілля.

7. Ліквідація несанкціонованих звалищ на території Височанської селищної ради

Через неповну охопленість послугами з вивозу ТПВ мешканок та мешканців громади, а також небажання членів садових товариств, господарів дачних ділянок – мешканців м. Харкова, кількість стихійних звалищ на території зростає. І як наслідок – кожного року необхідні все більші кошти на їх ліквідацію. Тому фінансування заходів з ліквідації стихійних звалищ, передбачених програмою, за рахунок бюджетних коштів є важливим та актуальним на сьогоднішній день. Не менш важливим є залучення позабюджетних та спонсорських коштів для реалізації цих заходів.

8. Механізм реалізації, фінансування Програми та контролю за її виконанням

Поточне управління та контроль за виконанням Програми буде здійснюватися фахівцями селищної ради державними замовниками Програми. На підставі показників щодо реалізації Програми, аналізу ходу її виконання замовник щорічно коригує Програму, складає план заходів на наступний рік та погоджує його в установленому порядку.

Джерелами фінансування заходів визначено:

- державний, обласний, місцевий бюджети;
- обласний фонд навколишнього природного середовища;
- позабюджетні кошти.

Водночас для реалізації завдань Програми можуть залучатися інші джерела фінансування: інвестиційні ресурси, пільгові короткотермінові та довготермінові кредити, гранти та інші джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством України).

9. Очікувані результати від реалізації заходів Програми

Соціально-економічними та екологічними результатами від реалізації заходів Програми є:

- зменшення на 30-40 % негативного впливу твердих побутових відходів на навколишнє природне середовище;
- в перспективі - зменшення обсягів твердих побутових відходів, що надходять на полігони ТПВ, шляхом впровадження технології сортування;

За умови успішної реалізації Програми планується розробка, що включатиме в себе будівництво сміттєпереробного заводу, в тому числі із залученням коштів фонду регіонального розвитку.

**Заступник селищного голови
з питань житлово-комунального
господарства**

Олег ТРОЙНО

Додаток
До Програми поводження з твердими побутовими відходами на території Височанської селищної ради на 2026 рік, затвердженої рішенням LX сесії Височанської селищної ради VIII скликання від 7 листопада 2025 року

Пропозиції
щодо фінансового забезпечення виконання заходів
Програми поводження з твердими побутовими відходами
на території Височанської селищної територіальної громади на 2026 рік

№ з/п	Найменування заходу	Джерела фінансування	Всього тис. грн.	2026рік
1	Придбання контейнерів та баків для збору та видалення ТПВ	Всього, у т.ч.: бюджет селищної громади	360,0 360,0	360,0 360,0
2	Розробка схем санітарного очищення населених пунктів	бюджет селищної громади	500,0	500,0
3	Впровадження дворівневої моделі вивозу і сортування ТПВ у селищній раді	Всього, у т.ч.: Державний обласний бюджет бюджет селищної громади	11600,0 10200,0 1300,0 100,0	11600,0 10200,0 1300,0 100,0
4	Ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ	Всього, у т.ч.: бюджет селищної громади позабюджетні кошти	450,0 300,0 150,0	450,0 300,0 150,0
	Всього		12 910,0	12 910,0

Заступник селищного голови
з питань житлово-комунального
господарства

Олег ТРОЙНО